

Til kontrollutvalget i Sømna kommune

Sandnessjøen 17.11.2020

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 16/2020: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

1: Innledning og bakgrunn

Revisjon Midt-Norge har på oppdrag fra kontrollutvalget utført forvaltningsrevisjonsprosjektet «transparens og saksbehandling» og oversendt endelig rapport datert 16. november 2020.

Kommunedirektør har fått anledning til å uttale seg om rapporten, og har avgitt høringsvar 12.11.2020. Jfr. rapportens vedlegg 2.

Revisjonsprosjektet har undersøkt disse problemstillingene:

1. Sikrer kommunen transparens i sin virksomhet?
  - a. Ivaretar kommunen offentlighetsprinsippet for postlister og politiske dokumenter?
  - b. Ivaretar kommunen kommunelovens bestemmelser om møteåpenhet?
2. Sikrer kommunen tilfredsstillende saksbehandling på utvalgte områder?
  - a. Har kommunen etablert rutiner for å sikre riktig behandling av saker på utvalgte områder, og etterleves disse?
  - b. Har kommunen kompetanse og ressurser til å utføre tilfredsstillende saksbehandling på utvalgte områder?

2: Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Kontrollutvalgets oppgave er i denne sammenheng å behandle forvaltningsrevisjonsrapporten, og avgi rapport til kommunestyret om at prosjektet er gjennomført samt hvilke resultat revisjonen har gitt. Jf. bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4:

§ 4. Kontrollutvalgets rapportering om forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

Kontrollutvalget skal også påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp, samt rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets merknader er fulgt opp. Jf. bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5:

§ 5. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om revisjoner og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

3: Forvaltningsrevisjonsrapportens konklusjoner

«I første problemstilling konkluderer revisor med at kommunen til en viss grad sikrer transparens i sin virksomhet. Det er en utfordring for kommunens transparens at postjournalen ikke nødvendigvis verken er komplett eller oppdatert. Når det ikke er samkjørte systemer og oppgaver må gjøres manuelt, er det en risiko for at ikke alle postjournalverdige dokumenter havner i postlisten. Politiske saker er ikke lagt ut på en slik måte at man lett kan søke i disse og finne aktuelle enkeltsaker eller saker tilknyttet et spesielt tema. Revisor vurderer at kommunen ikke fullt ut ivaretar offentlighetsprinsippet for postlister og politiske dokumenter. Revisor har ikke holdepunkter for å si at kommunen ikke ivaretar kommunelovens bestemmelser om møteåpenhet.

I andre problemstilling konkluderer revisor med at det til en viss grad er sikret tilfredsstillende saksbehandling på utvalgte områder. Revisor vurderer at kommunen har etablert og etterlever rutiner for å sikre riktig behandling av saker innen skole og pleie og omsorg. Det er en svakhet at de ulike delene av kommunen benytter ulike systemer som ikke snakker sammen. Revisor har ingen data som tilsier at kommunen mangler kompetanse eller ressurser til å gjennomføre tilfredsstillende saksbehandling innen disse områdene, men det kan virke som at rekruttering av arkivleder vil styrke kommunen på flere vis. Det er et forbedringspotensial i å sikre at saker er godt nok opplyst og at dette begrunnes skriftlig. Selv om saksbehandler kjenner saken godt er det viktig at sakene kan leses og forstås av andre. Det er ikke lagt til rette for elektronisk kommunikasjon mellom kommunen og innbyggerne, noe som revisor vurderer å være en svakhet innen saksbehandlingen.»

Jf. avsnitt 5.1 [side 42].

4: Revisors anbefalinger

- Kommunen bør etablere rutiner som sikrer at postjournalen er komplett og oppdatert
- Det bør tilrettelegges for lettere søking i politiske saker
- Kommunen bør arbeide for at saker er godt nok opplyst og at dette begrunnes skriftlig
- Kommunen bør tilrettelegge for elektronisk kommunikasjon mellom kommune og innbygger
- Kommunen bør arbeide for å samkjøre systemer innen saksbehandling på tvers av enheter i kommunen

Jf. avsnitt 5.2 [side 42].

5: Sekretariatets vurderinger

Under forutsetning av at sekretariatet oppfatter rapportens innhold riktig, er revisors vurdering og konklusjon at det har vært svakheter knyttet til noen av problemstillingene i den perioden undersøkelsene omfatter. Rapporten inneholder flere forslag til forbedringspunkter i form av anbefalinger – jf. saksfremleggets punkt 4 og rapportens avsnitt 5.2.

Når det gjelder revisjonskriterier, metodevalg og datagrunnlag vises det til rapportinnholdet.

Rapporten har vært gjenstand for obligatorisk høringsprosess, jf. rapportens avsnitt 4 [side 41]. Revisor skal i følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren, og uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil bli presentert av Revisjon Midt-Norge i møtet.

Av kommuneloven fremgår:

§ 23-5. Rapportering til kommunestyret eller fylkestinget

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.

Utkast til saksfremlegg har i tråd med denne bestemmelsen blitt forelagt kommunedirektøren.

Kommunedirektøren har gitt skriftlig tilbakemelding pr. epost om at det ikke er spesielle kommentarer til sekretariatets saksutredning og forslaget til vedtak.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «transparens og saksbehandling» avgitt 16.11.2020 til etterretning, og oversender denne til kommunestyret i Sømna kommune for videre behandling.

I denne forbindelse uttaler kontrollutvalget følgende:

Revisjonsprosjektet har undersøkt disse problemstillingene:

1. Sikrer kommunen transparens i sin virksomhet?
  - a. Ivaretar kommunen offentlighetsprinsippet for postlister og politiske dokumenter?
  - b. Ivaretar kommunen kommunelovens bestemmelser om møteåpenhet?
2. Sikrer kommunen tilfredsstillende saksbehandling på utvalgte områder?
  - a. Har kommunen etablert rutiner for å sikre riktig behandling av saker på utvalgte områder, og etterleves disse?
  - b. Har kommunen kompetanse og ressurser til å utføre tilfredsstillende saksbehandling på utvalgte områder?

Forvaltningsrevisjonen peker så langt kontrollutvalget kan bedømme på enkelte svakheter når det gjelder de problemstillingene som har vært gjenstand for undersøkelse og vurdering. Utvalget henviser til rapportens innhold for nærmere detaljer. Kontrollutvalget ber i denne sammenheng kommunedirektøren merke seg revisjonsrapportens anbefalinger.

Kontrollutvalget ber videre kommunedirektøren rapportere skriftlig til kontrollutvalget hvordan a) kommunestyrets merknader er fulgt opp og b) hvilke forbedringstiltak som for øvrig er iverksatt. Frist for kommunedirektørens rapportering til kontrollutvalget settes til 6 måneder etter dato for kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten.

Kontrollutvalgets forslag [innstilling] til kommunestyrevedtak er ut fra dette:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets uttalelse.

Kontrollutvalget understreker imidlertid at kommunestyret, som har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, vurderer både rapporten og kontrollutvalgets uttalelse på fritt grunnlag, og at utvalgets innstilling selvsagt ikke utelukker at kommunestyret har egne merknader. Avslutningsvis bemerkes det fra kontrollutvalgets side at et av hovedformålene med kontrollarbeidet i kommunen er å bidra til læring og kvalitetsforbedring over tid. Utvalgets innfallsvinkel er derfor at eventuelle avvik først og fremst bør betraktes i et systemperspektiv.

Vedlegg –

1: Revisjonsrapport avgitt 16.11.2020